

SLOVENSKI NAROD

Iznajma vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 80 pett vrtst a 100 vrtst a Din 2.50, od 100 do 300 vrtst a Din 3, večji inserati pett vrtst a Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12. — za inozemstvo Din 25. — Rokopisi se ne vratajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica štev. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon st. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon st. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon st. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna hranilnica v Ljubljani st. 10.351

Energični ukrepi Anglije:

Letalska kontrola v španskih vodah

Od danes dalje bodo angleška letala spremljala francoske in angleške parnike v španskih vodah in stalno krožila tudi nad španskimi lukami, da preprečijo vsak napad frankovec

London, 10. junija. Angleške vojne ladje so doobile nalog, naj pripravijo vsa razpoložljiva letala za kontrolno siušbo v zraku. V španske vode sta postali tudi dve matični ladji za letala, ena iz Gibraltarja, ena pa z Malte. Poleg vojnih ladij, ki bodo odslej stalno kontrolirale tudi v teritorialnih španskih vodah, bodo odslej uvedene tudi stalne kontrole v zraku, ki jih bodo izvajala angleška vojna letala v skupinah od tri do pet letal. Te zračne patrule bodo imele nalog, da takoj napadejo vsako špansko letalo, ki bi skušalo napasti katerokoli angleško ali francosko ladjo. Letala bodo tudi stalno spremljala angleške in francoske ladje v španske luke in bodo krožila nad vsemi španskimi lukami, v katerih se zadržujejo angleške ali francoske ladje, da tako v bodoče preprečijo vsak napad. Angleška vlada je pozvala k sodelovanju tudi Francijo. Ker je Italija sodelovanje odklonila, bo sedaj enostavno postavljena pred izvršeno dejstvo.

Novi napadi na angleške parnike

London, 10. junija. Listi poročajo o novem napadu na angleški parnik v luki Castelom, severno od Valencije. Tam je bil zader od letalski bombi angleški parnik »Isidora«. Bomba je padla v strojnicu in onesposobila parnik za nadaljevanje vožnje. Hujši napad je bil izvršen v luki Denis na angleški parnik »Brisbane«. Parnik je bil zader od treh letalskih bomb, pri čemer je bil ubit tudi angleški opazovalec Johns ter pet članov posadke, dokim je bil kapitan in šest članov posadke hudo ranjen. Na pomoč je prihitek angleški rušilec »Vanoc«, ki je rešil ostalo posadko in sprejel na krov tudi ranjence.

Kontrola na francoski meji

Pariz, 10. junija. O zračni kontroli na francosko-španski meji se doznavajo še naslednje podrobnosti: Na vojaškem letališču Perpignan-Salanque je 30 vojnih letal tipa Devotin, ki so opremljena z motorji Hispano po 690 konjskih sil. Letala so oborožena s strojnricami in malimi topovi ter razvijajo hitrost 350 do 400 km. Razdeljena so na oddelke po 2 do 3 letala, ki so noč in dan pripravljena za start. Letala od ranega jutra do mraka patrolirajo vzdolž meje in v vsem okrožju Ariege. Po poročilih iz Perpignana so ti ukrepi vplivali zelo pomirjevalno na tamošnje prebivalstvo.

Italijanom stvar ne gre v račun

Rim, 10. junija. V merodajnih krogih zelo resno presojojo razvoj španskega problema. Vzrok za vznamirjenje rimskega krogov je najnovejša akcija angleške vlade, ki je zaradi ponovnih napadov na angleške parnike najavila energične represalije. Italijanski krogi izražajo bojanec, da se zoper pojavitva mednarodna kriza, ki utegne priti ne-nadoma do izbruha, če si bo angleška vlada osvojila tezo protifašistov, ki smatrajo, da protesti angleške vlade in njeni ukrepi ne smejo biti naperjeni proti generalu Francu, marveč proti Nemčiji in Italiji. Že okolnost, da angleška vlada razpravlja o represalijah, smatrajo v Rimu za obžalovanja vreden preokret v angleškem stališču. Do sedaj je Anglia zastopala stališče, da morejo angleške ladje uživati zaščito samo izven španskih teritorialnih voda. Po najnovejšem načrtu angleške vlade pa naj bi se zaščita razširila tudi na španske teritorialne vode. V Rimu prevladuje mnenje, da je angleška vlada podlegla pritisku Francije in angleške opozicije, ki stremi za tem, da omaja angleško-italijanski sporazum in prisili Italijo k večji popustljivosti napram Franciji.

Rim, 10. jun. o. Zadržanje angleške vlade napram dogodkom v Španiji je izvralo v rimskih odgovornih krogih nerazpoloženje. S to zadevo se zlasti bavi »Tribuna«, ki pravi, da je doslej angleška vlada ščitila svoje trgovske ladje le na odprttem morju, dokim je kapitanom prepustilo, da na svojo odgovornost plujejo po španskih teritori-

alnih vodah. Sedaj namenava angleška vla- de razširiti zaščitne ukrepe za svoje parnike tudi na španske teritorialne vode. V Londonu trdijo, da so ti ukrepi potrebni, ker Francova letala nalačajo bombardirajo angleške ladje. To se da težko dokazati in še manj se bodo mogli upravičiti zaščitne ukrepe, ker se načelo o svobodi morje ne more razširiti na teritorialne vode. Če bo Anglia podvezla zaščitne ukrepe v teritorialnih vodah in skušala zapleniti Francove ladje na odprttem morju, bi bilo takšno postopanje angleške vojne mornarice ter

letalstva v nasprotju z mednarodnimi pravili o svobodni plovbi.

Nemški očitki Angliji

Berlin, 10. junija d. »Völkischer Beobachter« opozarja na predlog nemške vlade od 31. marca l. 1936, naj se prepove vsakršno bombardiranje nezavarovanih krajev za fronto. Ti predlogi so ostali po zatrjevanju lista neuvaževani. Listovo opozorilo je naslovljeno na Anglijo, ker je diplomatski sotrudnik »Times« zanikal, da bi

se moglo bombardiranje vasi v Vaziristanu primerjati z bombardiranjem nezavarovanih mest v Španiji in na Kitajskem. Poudaril je, da so bili prebivalci vasi v Vaziristanu posvarjeni pred napadom angleških letalcev, da bi mogli pobegniti na varno, in da je bilo samo željivo imeti za kazeno univerzo. »Völkischer Beobachter« ne priznava argumentacije. V ostalem ne manjka tudi drugače polemičnih očitkov proti Angliji. Nezadovoljstvo nad diplomatskimi akcijami Anglije, med katere spadajo tudi akcije v srednji Evropi, se še vedno kaže v tisku.

Bratski sprejem bolgarskih trgovcev

Prej ali slej bodo padle med nami in Bolgari vse meje

Ljubljana, 10. junija

Sprejem bolgarskih trgovcev dopoldne na kolodvoru se je spremeni v pravo manifestacijo za skupne ideale južnih Slovanov ter ni imel zgolj značaja sprejema zastopnikov neke stroke, temveč značaj sprejema zastopnikov bratskega naroda. Gostom so se peljali naproti na Zidanega mosta predsednik stanovanjskega odseka.

Z. Lukić, podpredsednik Združenja trgovcev R. Golob, D. Čebin in tajnik Jugoslovenske lige V. Bučar. Na Zidanem mostu jih je pozdravil R. Golob v imenu Združenja trgovcev, v imenu JB lige pa V. Bučar. Z istim vlakom so se pripeljali zastopniki trgovstva iz Beograda s predsednikom Zveze trgovskih združenj N. Savičem na čelu.

Na pozdravni so se vši odzeli. Vlak je prispe v 9.30. Zelezničarska godba »Sloga« je zaigrala gostom v pozdrav, med občinstvom se je pa dvignil pravi vihar pozdravnih klječev. Goste je pozdravil na peronu najprej S. Vidmar. Kasaj vsi pozdravni govorji je bil tudi njegov govor prezent z iskrenim prekipevajočim čustvom in gosti so ga poslušali ganjeni. Govornik je naglasil, da smo člani vse ene in iste slovenske družine ter da smo si kljub daljavam, ki nas ločijo, zeli bližu. Prisrčno je goste pozdravil tudi podčuden V. Ravnhar. Dejal je, da jih ne sprejemamo kot prijatelje temveč kot brate in sestre.

Z zanesom govorom je pozdravil Bolgarski predsednik Zbornice za TOI I. Jelačin. Naglasil je, da smo vsi od Jadranu do Črnega morja eno srce in ena misel ter izrazili željo, naj bi nas ob drugem obisku ne ločili več nobene ovire, ko bi naj Jugoslavija štela 20 milijonov. — Predsednik JB lige R. Pustoslemšek je v svoji dobrodo-

slici naglasil, da smo Slovenci na mrtvi strazi južnih Slovanov. Želel je, da bi gosti odšli od nas podkrepjeni v veri za velike slovenske ideale ter naj bi se med namnem cutili kakor doma. — V imenu v Ljubljani živečih bolgarskih akademikov in akademškega društva »Hristo Botev« je goste pozdravil v bolgarsčini Stefan Atanasov. Godba je zaigrala bolgarsko himno.

Za pozdrave se je iskreno zahvalil predsednik združenja bolgarskih trgovcev in bivši bolgarski trgovinski minister D. Vlev ter izrazil upanje, da bodo prej ali slej padle med namni v Bolgari vse meje.

Za pozdrave se je zahvalil tudi zastopnik srbskega trgovstva N. Savić. V lepem govoru je naglasil, da se trgovstvo dobro zaveda, kako potrebno je, da je Slovenija močna, ker je na meji južnih Slovanov. Naglasil je, da trgovci želi mir, toda mir bodo tudi znali braniti kot nacionalno zaščitno.

Goda je zaigrala našo državno himno.

Goste so gostitelji, naši trgovci, prepeljali s svojimi avtomobili v mesto, ki pozdravlja zastopnike slovenskega trgovstva okrašeno z zastavami.

Nadaljevanje trgovinskih pogajanj med Anglijo in Ameriko

Netočne vesti o nesoglasjih

London, 10. junija w. V angleško-ameriških trgovinskih pogajanjih je danes nastal nov preokret. V začetku tega tedna so bile razširjene vesti, da je nastal v pogajanjih zastopnik načrta, da je celo o popolni prekiniti pogajanje. Splošno smatrajo, da je angleški ministriki predsedniki Chamberlain posebno poseljeni vimes, kar polaga izredno veliko važnost na angleško-ameriški sporazum. Domnevajo tudi, da je nenadni povratek zmanjševanja ministra lorda Halifaxa v zvezi s temi pogajanji.

Splošno pozornost in jo tolmačijo tako, da sta se obe veleisili v zadnjem trenutku sporazumi za medsebojne koncesije, da tako preprečita prekinitev pogajanja. Splošno smatrajo, da je angleški ministriki predsedniki Chamberlain posebno poseljeni vimes, kar polaga izredno veliko važnost na angleško-ameriški sporazum. Domnevajo tudi, da je nenadni povratek zmanjševanja ministra lorda Halifaxa v zvezi s temi pogajanji.

Anglija za razdelitev Palestine

Poročilo mandatnega odbora DN

Zeneva, 10. junija AA. (Havas). Na včerajnji seji mandatnega odbora so razpravljali o britanskem poročilu o Palestini in Transordaniji. Poročilo je predložil sir John Shuckburgh izjavil, da so se razmre v Jeruzalemski pokrajini in v južni Palestini mnogo popravile, še zmerom pa traja ne-gotovost v Galileji, v pokrajini Haifi in Samariji, ker je tamkajšnje ozemlje zelo nedostopno in kakor načelno primerno za čaščenje.

zastopa stališče, da je razdelitev Palestine najboljši izhod iz sedanjih težavnih razmer. Gleda terorizma, ki vlada v Palestini, ki sir John Shuckburgh izjavil, da so se razmre v Jeruzalemski pokrajini in v južni Palestini mnogo popravile, še zmerom pa traja ne-gotovost v Galileji, v pokrajini Haifi in Samariji, ker je tamkajšnje ozemlje zelo nedostopno in kakor načelno primerno za čaščenje.

Nova ofenziva generala Franca

Republikanci se odločno branijo

Barcelona, 10. junija AA. Ministrstvo za narodno obrambo poroča, da so republikanci v odseku pri Sorti zavrnili štiri nacionalistične napade. Na južnovzhodnem odseku nadaljuje sovražnik ofenzivo v vseh odsekih. Njegovi napadi so posebno srediti južnovzhodno od Sierre Montere. V odseku pri Pueble so republikanci zavrnili vse napade. V odseku Ville Jermese je bil sovražni pritisik tako silovit, da so se republikanci moralni umakniti. Včeraj se je razvili tudi ogoren letalski boj: Republikanci so v tem boju sestrelili deset sovražnih letal, sami pa so izgubili tri.

Castellon, 10. junija AA. Včerajnji napadi nacionalističnih čet na teruelskem bojišču so bili posebno srediti. Gre za velikopotezno ofenzivo z ogromnimi materialnimi sredstvi, ki jo republikanci ustavljajo s krepkim odporom. Na več mestih so izjavili vsak poskus sovražnika, da bi prid. Nacionalisti so napadli vas Pueblo de Vallerde, 22 km vzhodno od Teruela na ce-

sti in Sagonte, ki je zdaj pod kontrolo republikancev. Po več urinem odporu so se republikanci umaknili. V odseku Mosmurelle, so republikanci dolgo zadrževali prodiranje nacionalistov in so utrdili svoje postojanke pri Lomni de Sasno, južnovzhodno od Vinaresa de Mora. V pokrajini Castellon so se takisto vrili ogoren boji. V odseku Vistabelli del Maestraga, 10 km južno od Vistabelli, so se vneli srediti boji na nož in so republikanci ostali gospodarji teh postojank.

Barcelona, 10. junija AA. Nacionalisti so bombardirali Benicassim, Jandio in Villo Hojoso. V Benicassimu so ubili dve ženski in enega otroka, 19 ljudi je pa ranjenih.

Barcelona, 10. junija AA. V letalskem boju na južnovzhodni fronti je strmoljalo deset nacionalističnih in tri republikanska letala. Boja se je udeležilo 40 republikanskih in 53 nacionalističnih letal.

Alicante, 10. junija AA. Včeraj je eksplodirila 45 nacionalističnih letal skupaj pre-

leteti mesto. Letala so vrgla tudi več bomb. Pet ljudi je ranjenih.

Zaragoza, 10. junija AA. (Havas). Na fronti pri Bieli skušajo nacionalistične čete obklopi tretjo republikansko divizijo. Pri Benassau prodriajo nacionalisti proti se- verovzhodu.

Iz državne službe

Beograd, 10. junija p. V višjo položajno skupino je napredoval veroučitelj v soli za defektivo deco v Ljubljani Janez Žerjav. — Za glavne arhivarje v 7. pol. skupini so na-predovali Franc Pleničar pri sreskem sodišču v Litiji, Albert Kropej pri sreskem sodišču Maribor — levni breg in ekonom Martin Bizjak pri barski upravi v Ljubljani.

V poklic rezervnih oficirjev v Franciji

Pariz, 10. junija AA. Vlada je predložila zakonski načrt, ki pooblašča vojne ministre, da sme rezervne oficirje na njihovo željo prevzeti v aktivno službovanje za najmanj šest mesecev in za največ osem let.

Sobranje ne mara komunistov

Sofija, 10. junija AA. (DNB). Po večurni živahnici debati je sobranje snoci z glasovi vladne večine sklenilo izključitev komunističnega poslancev Ivana Georgijeva iz parlamenta. Sobranje je predloženo predlog o izključitvi komunističnega poslancev v Litiji, Albert Kropej pri sreskem sodišču Maribor — levni breg in ekonom Martin Bizjak pri barski upravi v Ljubljani.

Sofija, 10. junija AA. (DNB). Po večurni živahnici debati je sobranje snoci z glasovi vladne večine sklenilo izključitev komunističnega poslancev Ivana Georgijeva iz parlamenta. Sobranje je predloženo predlog o izključitvi komunističnega poslancev v Litiji, Albert Kropej pri sreskem sodišču Maribor — levni breg in ekonom Martin Bizjak pri barski upravi v Ljubljani.

Sobranje je predloženo predlog o izključitvi komunističnega poslancev v Litiji, Albert Kropej pri sreskem sodišču Maribor —

Suha Krajina dobí vodovod

Vodo bodo zajeli ob močnem izviru potoka Globotca pri vasi Zagradcu

Ljubljana, 10 junija

Vodovod je za Suhi Krajino življenjskega pomena. Suha Krajina, zlasti kraji na desni strani Krke, ob njenem gornjem toku, je v resnici suha, ker so tla kraska. Izviri ob suši kmalu usnežajo, že ob prvem deževju se skale in nagle narastejo. Epidemije na ležljivih bolezni v teh krajih so zelo pogoste — prav zaradi nezdrave vode. Pri pogostih bakterioloških preiskavah so ugotovili, da je voda v Suhih Krajini nezdrava, ker vsebuje bolezenske krate. Trg Žužemberk ima sicer vodovod, toda načrte, so zastarele, in vodo črpajo načrtnost iz Krke. Po mislišti je treba, da je Žužemberk sredisev, gornje krške doline, sedež lokalnih oblasti in da ima sam skoraj 800 prebivalcev; toda vodovod potrebuje nad 40 naselij v Suhih Krajini, ne le Žužemberk.

Higieniski zavod v Ljubljani, ki je storil že izredno mnogo, za izboljšanje zdravstvenih razmer v Sloveniji se že pred leti posvetil temeljitemu proučevanju, kako bi bilo treba preskrbiti Suhu Krajino z zdravo vodo. Izdelani so bili vsi načrti s tehničnim poročilom, ki jih je prevzelka-banska uprava, kompetentna oblast. O teh načrtih je javnost že kolikor toliko poučena, a zdaj jih moramo omneniti, ker so pred tedni začeli delati v Suhih Krajini. To je prvi zanesljivi znak, da bo Suhih Krajin dobita prej ali slej vodovod, čeprav ne moremo prizakovati, da bodo vsa dela končana v eni sami etapi. Koliko bodo znali vsi stroški, ne moremo reči (po neuradnih podatkih okrog 30 milijonov din).

Vodovod v Suhih Krajini ni potreben le iz zdravstvenih razlogov, temveč še zato, ker v vseh nasejih primanjkuje vode, kar je postalno usodno pri nestestih požarov.

Vodo bodo zajeli ob močnem izviru kraskega potoka Globotca pri vasi Zagradcu na desnem bregu Krke. Pri zajetju vode in vseh vodovodnih naprav morajo misli na graditve dveh vodovodov: na vodovod v ozkih Suhih Krajin (prva etapa) in vodovod na levem bregu Krke (druga etapa) za 17 naselij, ki stejejo skupno z Žužemberkom. Zagradcem in Dvorom okrog 2.900 prebivalcev. Dolina ob izviru je tako tesna da bi pozneža razširitev cistilnih v črpalnih naprav ne bila mogoča, zato bodo moralni že zdaj misli na priključitev vodovoda za oddaljeni predel, ker bodo pač moralni vzeti vodo tudi za drugi vodovod iz Globotca.

Od zajetja bodo črpali vodo v glavnem rezervoar ob Strašnem vrhu. Ta rezervoar bo daljal vodo naseljem v nizki coni. Za prekrbo vode v visoki coni bo treba vodo črpati še enkrat za vasio Višnje v rezervoar ob Jelenovem hribu. Ta del vodovoda bo dovalja vodo 26 naseljem, ki so imela po štetju l. 1931 3.698 prebivalcev. Višinska le-

ga vasi precej varira, od 280 m nad morjem do 537 m, zato je potrebna razdelitev vodovoda v dve višinski coni. V nizki coni je 11 krajev, v visoki pa 15.

Pri nizkih so računali za 50 let naprej (z naraščanjem prebivalstva, včetem številom življenja itd.). Poprečna uporaba vode na osebo je računana 40 litrov na dan, računa na s potrbo vode za živino pa 75 litrov na dan ali skupno 430.800 litrov. Globotec daje najmanj 70 litrov vode na sekundo, kar vso presega celo porabo vode čez 50 let, ko bo poprečna poraba na dan znašala 455 litrov vode.

Statistični stroški bodo zelo visoki že zaradi kraskega kamnitega terena in tudi vzdrževanje bo nekoliko dražje zaradi prečrpavanja vode v rezervoarje. Za črpalo napravo pri višnjah so projektirali avtomatsko črpalko na električni pogon. Električni tok bodo moralni dovajati iz 4 km oddaljenega Ambrusa. V nizki coni je 11 vasi občini Zagradec, Žužemberk in Hrini s 1.535 prebivalci (po štetju iz l. 1931). V teh vasil si nobenega potoka in studenca, ljudje uporabljajo le vodo iz kapnic, ko pa ob suši porabijo kapnice, morajo dovajati vodo iz globokih dolin Krke od 5 do 10 km daleč. Vodovod bo dovajal vodo do glavnega rezervoarja severozahodno nad vasmi Kalom, Ambrusom in Primico vasi z odcepom do rezervoarja za Višnjim. Od Višnjega bo držal glavni vod do takoj zvanega protirezervoarja nad Višnjem in čez 412 m. n. m. visoko sedlo v rezervoar pri Gradencu, od tam pa v rezervoar pri Malih Lipjah.

V visoki coni je 15 vasi (otčine Hrini, Žužemberk in Stari log) s 2.163 prebivalci (l. 1931). Tudi tu ni nobenega studenca in ljudje ob suši še tem bolj trpe, ker so še bolj oddaljeni od Krke. Prebivalci nekaterih vasi rabi dovozijo vodo ob suši iz Kompoljske jame (nad 10 km daleč) kakor iz doline. Za to cono je projektiran glavni rezervoar nad Žužemberkom ob Jelenovem hribu. Glavni vod bo držal od tega rezervoarja do rezervoarja pri Hribu (Hrini) in bo imel odcep za Šent Počin. Od rezervoarja pri Hribu bo držal glavni vod v rezervoar nad Smukom z odcepni v Pleš, Hrini, Lazio ter daljši odcep na Vrh. Med Hrini in Smukom se bo odcepil vod v razbremeniški in rezervoarju na Novi in Stari log.

Veliki deli sime le grobo označili, ker jih ni mogoče opisati v kratkem časopismu članku. Že delo pri zajetju izvira bi zahtevalo obširen opis. Toda ljudje se zanimajo predvsem za to da se je delo začelo in da bo Suhih Krajin v resnici dobila vodovod, ki je o njem prebivalstvo že takoj dolgo sanjalo.

V soboto bodo zletni znaki in vstopnice za javne telovadive v prodaji v predstavništvu Tiskovne zadruge v Šelenburgovi ulici, v nedeljo od 9. do 10. pa tudi pri blagajnah na zletišču.

Zbor reditev je v soboto ob 14.30. v nedeljo ob 6.30 in ob 13.30 na telovadilu Žužemberškega Sokola. Tisti, ki sodelujejo pri okrepčevalnicah, naj se zglašijo v soboto ob 15. uru na zletišču, v nedeljo pa ob 13.30. Blagajne bodo poslovale v nedelje popoldne od 18. ure dalje.

Navodila telovademu članstvu Ljubljanskih društev

Skušnja za člane ih članice v prostih vajah je danes popoldne ob 19. uri na zletišču.

Zdravo! Sokolska župa Ljubljana.

gi s sivim dežnem plasti. Tudi ta dva sta hotela proti desti, čim sta opazila, da ju drvarja opazujeta. Kvass sta komaj napravila par korakov, ko je krogla zaživila tik mimo njunih glav. En neznanec je nameč nameril puško naravnost proti Kvassom. Čim je opazil, da se drvarja bližata.

Na te spopade so postale pozorne oroz, postaje iz Škofje Loke, Smedlinka in Medvoden. Mimo tega je razpela podzakupnik staroškega občinskega lova, odvetnik g. Niko Lenček iz Škofje Loke nagradil din 500 za onega, ki izsledi divje lovec. Ni pa seveda tudi izključeno, da gre za navadne potepine, ki so se moralni od drugod prikljeti na Sorško polje.

Pred kakimi 14 dnevi sta Jovška čuvaja Janez Ažbe s Trate in Franc Žontar iz Virmaš naletela v večerni urki proti zvanih Velikih Dobravah na neznanca, ki se je pričet takoj umikati, čim sta ga lovca opazila. Čuvajem se bilo takoj jasno, da gre za divjega loveca. Začela sta ga zasledovati. Medtem se je neznanec umaknil v gozdic in skušal dosegli glavno cesto Lovska čuvanja sta mu sledila vsak po eni strani gozdica Moški, ki kaj takoge brčas ni pričakoval, se je skrival med drejvem, kar pa mu ni pomagalo. Bili so si le še kakih sto korakov naranzen, ko je divji lovec naenkrat dvignil puško, poneril na Žontarja in ustrelil proti Ažbemu, ko je menda opazil, da prvi ni bil oborožen. Ažbe, ki je tudi poklicni lovec, je spoznal nevarnost. Moral je tudi on rabiti orozje in je prav tako streljal. Neznanec je pa odnesel pete, ne da bi ga spoznali. Na sebi je imel usnjeni suknji, športno čepico, usnjate dololenke, in je bil bolj čokate postave.

Ceravno je že ta dogodek dovolj razburil duhove, žal ni ostal osamljen. Nekaj dni pozneje so opazili drvarje, zaposleni s temenjem, da jim nekdo krade orodje. Izginalo je več sekir, cepinov, žag itd. Da so se moralni na Sorško polje prikljeti nepridopravi, je bil nov dokaz to, kar sta zopet par dni pozneje doživelva dva drvarja.

Jakob in Ivan Kvass, oba iz Čenšenika pri Dobu, sta delala, ko sta se pojavila naenkrat na gozdni jasi dva neznanca, prvi v zelenem klobuku in rjavem suknju, drugi

vitez Francija za noslužbeno svetovno prvenstvo trih igrišč in sta torej oba naša mušketirja med ceterico najboljih na svetu. Je to uspeh, ki postavlja Jugoslavijo v svetovno elito in jo kvalificira kot eno najboljših držav na svetu. Enako uspešno nastopajo jugoslovanski reprezentanti v igri dvojic. Tudi tu sta obe naši dvojci prispele do četrte finale. Mitič in Puncsek sta po enakovredni igri podlegla francoski dvojici Petra-Destremau 3:6, 3:6, 12:10, 6:4, 3:6. Kukuljević in Pallada pa sta premagala italijansko dvojico Bossi-Taroni 6:2, 6:2, 6:1. V semifinalu se bosta sestra dama s svetovnima prvakinoma Američanom Budgeom in Makojem.

Svetovno prvenstvo v nogometu je prineslo v včeraj povoljnijih igrah prenešenje. V Parizu je pred 30.000 gledalcem Švicar neprislikano premagala Nemčijo 4:2. Sledila je v prvem polčasu igrala izvrstno in je že vodila 2:0, malo pred odmorom pa so Švicarji zmanjšali na 2:1. V drugi polčasi Švicarski napadnenci ni bil mogoce zadržati. Zagnali so tako sijajno, da so v kratkih predsednih dosegli 3 gol. V Toulouse je Kubo pred 7000 opazovalci premagala Rumunijo 2:1 (0:1). V nedeljo se bodo v četrtem finalu srečali v Parizu Francija z Italijo, v Antibusu Kubo s Švedsko, v Bordeauxu Češkoslovaška z Brazilijo in v Lilleu Mačarska s Švicarji.

Olimpijski dan v Mariboru. Kakor vsako leto prirediti tudi letos mariborski Olimpijski odbor v nedeljo, dne 19. junija. Danes: Petek, 10. junija katoličani: Mar-gareta

DANASNE PRIREDITVE
Kino Matica: Rosalie (ob 18. in 21.15)
Kino Sloga: Vsi proti enemu
Kino Union: Odpradoje vse predstave zaradi koncerta

ležniške službe, ki je že sama po sebi posebno v nočnem času dovolj težka, pa jo te motnje gotovo le še bolj otežkotajo.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Petek, 10. junija katoličani: Mar-gareta

DANASNE PRIREDITVE

Kino Matica: Rosalie (ob 18. in 21.15)

Kino Sloga: Vsi proti enemu

Kino Union: Odpradoje vse predstave zaradi koncerta

Ustanovni občni zbor klubu Mahrovec ob 20. v restavraciji Majcen, glavni kolo-dvor

Slepna produkcija gojencev šole Glas-bene Matice ob 18.15 v veliki dvorani Fil-harmonije

Slavnostni koncert Akademskega pev-skega zboru ob 20. v Unionski dvorani

DEZURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Ho-čevac, Celovska cesta 62, Gartus, Moste

— Zaloška cesta.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Petek, 10.: Zaprt.

Sobota, 11. junija: Zenitev. Red B

Nedelja, 12. junija: Rdeče rože. Izven. Zni-

žane cene od 20 din navzvod

Ponedeljek, 13. junija: zaprt

Premiera Goldonijeve komedije »Lažnik«

se preloži radi pozne sezone, ki za pred-

stave ni več ugodna na začetek septembra.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Petek, 10.: Ob 15. uri: Rigoletto. Dijaška

predstava po globoko značilnih cenah

od 16 din do 2 din.

Sobota, 11.: Gioconda. Red A.

Nedelja, 12. junija: Gorenjski slavček. Iz-

ven. Predstava na čast udeležencev Tr-

govskega kongresa. Gostuje g. Go-

štisti

Ponedeljek, 13. junija: Operna produkcija

goyencev državnega konservatorija. Iz-

ven. Cene od 16 do 2 din

Na čast udeležencev trgovskega kon-

gressa bodo peli v nedeljo zvezcer Foerster-

Poličeve opero »Gorenjski slavček« z Go-

stičem k. g. Vidaličev Betetom v glavnih

partijah. Nadalje sodelujejo: Banovec, Jan-

ko, Poličeva, Španova, Kolacio, Hvastja.

Dirigent: ravnatelj Polič.

Gostovanje ge. Zlate Jurčičevje bo v

torek 14. t. m. Nastopila bo v Puccinijevi

operi »La Bohème« v vlogi Mimi. Predsta-

vo bo za premierski abonma.

Iz Celja

— Župni izlet v Celju. Vse predpriprave

in priprave iz sokolskih edinic kažejo, da se

bo pretvoril župni izlet, ki ga bo priredila

celjska sokolska župa v nedeljo 12. t. m. v

Celju v mogreno manifestacijo sokolske mi-

sli, sokolske dela in sokolskih uspehov.

Spored izleta je naslednji: Ob 8. uri skupno

naraščaj na dečje na Glaziju. Ob 10. zbor

sokolstva na Glaziju in pozdravi. Ob 11. sve-

čana povorka z Glazijo po mestnih ulicah

Propaganda za domača obrti

Zveza gospodinj je priredila pod naslovom „Domača umetna obrt“ na velesejmu lepo razstavo

Ljubljana, 10. junija
Propaganda v obhici takšne vahljive razstave, kakršna je sedanja razstava Zveze gospodinj pod naslovom »Domača umetna obrt« na velesejmu v paviljonu K, je učinkovita in potrebna. Preden si ogledamo razstavo, je potrebno, da vemo, kaj je njen namen; razstava ima tudi gospodarski posleni in prireditelje niso misile le na leubo in brezdele nekaterih meščank, ki bi se naj oprijele vsaj vezensa. Gre za to, da bi naše ženstvo znalo ceniti vrednost izdelkov domačih ženskih, odnosno umetnih obrti in da bi posegale predvsem po domačih izdelkih, ko kupujejo. Prav zaradi tega je razstava slišno potrebna in bi bilo celo koristno, da bi imeli stalno takšno razstavo v Ljubljani. Potrebno bi bilo še marsikaj, n. pr. da bi trgovine, ki prodajo izdelke tujih tovarn in tovarniško blago, imelo vedenje v zalogi tudi narodne vezense, čipke in blago sploh, ki je razstavljen na tej razstavi. Ob tej priliki je treba povedati, da bi tuji pogosto radi kupovali izdelke naših ženskih domačih obrti, ko nas obiščemo in ko bi jim ne bilo se treba poizvedovati, kjer lahko kupujejo. Na razstavi je mnogo izdelkov, ki bi bili lahko že prodani, ko bi bili sploh naprodaj. Vsa pozrtvovanost in napori prirediteljev so prav za prav udarec v vodo, če razstava ne more imeti tudi praktičnega pomena. Ameriška bi rada kupila vezene namizni prti. Kako bi ji naj ustregli, ko je nekaj najlepših razstavljenih izdelkov v zasebni lasti in na razstavi niso primerno udeleženi tudi prodajalci, kakor da jih nimate? Potrebna je velikopotezna organizacija, da ne bo treba konzumentu še iskat producenta. Kako naj propagiramo konzum izdelkov domačih obrti, če je tako težko poiskati producente?

O stvari je treba reči predvsem, da ni na nji nobenega tujega izdelka; vse razstavljeno blago je delo domačih rok. Zunanj značaj razstave je okusna, značilna ženska ureditev. Iz vsega diha estetski čut. Razstava krasne tudi stiri ojnate slike slikarice Sodnikove. Prikazujejo bogastvo naše folklora, narodne noše, in klekljanje čipk. Med okrasnimi predmeti ne smemo prezeti keramike Dekorja in Dame Pajnicove. Razstava se deli v glavnem v oddelki slovenskih klekljanj čipk in v zenin, v oddelki narodnih vezens in razen slovenskih tudi hrvaških, dalmatinskih, srbskih in bosanskih, v kmečko sobo, dekliško sobo in v razstavo izdelkov domačih podjetij. Razstava čipk je delno izpolnila s svojimi izdelki Državni osrednji zavod, ki pa razstavlja svoje izdelke tudi samostojno. Čipke in vezense so poslale na razstavo predvsem klekljarice iz krajev, kjer je klekljanje domača obrt in vezile iz Dobrove, zastopano je Mariborsko žensko društvo, nekaj lepih izdelkov je bilo izdelanih tudi v ženski kaznalični v Begunjah, mnogo krasnih vezens in perlistimi domačimi ornamenti je iz zasebne zbirke in last posameznik. Splošno občudovanje bude krasne narodne vezense. Tuji se zelo zanimajo tudi za narodne noše; razstavljene so: češka, tržaška, ziljska in goorenjska (z originalno, krasno pečo). Kmečko sobo (pohištvo smo videli že na lanskem razstavi) kraste lepi prti z uvezensimi narodnimi ornamenti. Razstavljena je tudi literatura, predvsem prof. Števina in Karlovska dela o naši ornamenti. V kmečki sobi ne smete prezeti krasno stikanih praktičnih predmetov, kroznikov, škatel, pivnika itd. To so izdelki Šolskega upravitelja Novaka, ki pri naši menda najbolje praktično obvlada ornamentalno slikarico.

Perilo, vezene, čipke, posteljina itd., ki jih razstavlja tvrdka Herzmannska, je prav bogastvo. Razstavljeni si izdelki, ki jih izdelujejo kmetice za tvrdko doma in izdelki, izdelani v delavnica. Posebno so dragoceni namizni prti, a tudi nekateri druge vezene so tako krasne in seveda primerno drage, da si jih človek komaj upa ogledati. Razstavljenega je tudi prece; luksuznega ženskega perila. Dekliška soba sama na sebi bi zaslužila poseben opis, kar bi pa morda škodovalo njeni idiličnosti. V takšni sobi se baje dekle ne boji estati samica.

Razstava Zveze gospodinj je v glavnem urejena ga Opašičeva, pomagale so ji pa še nekateri posebno pozrtvovanje organizacijske delavke. Na svoje delo lahko gledajo z zadostenjem.

Na razstavi ima svoj oddelok tudi J. Medvedova ročna tkalnica suknha in tkanina za preveke ter tkalnica volnenih pre-

prog, ki so novost pri nas. Podjetje, ki je tudi v resmici domače in ne le samo po imenu (kakor nekatera), dela čast naši obrti.

Večer na velesejmu

Naj redce kdo kar hoče, vitko linijo dobija, če se pomeša na promenado zvečer na velesejmu, ker boljšega sredstva za shnijanje rea ne more biti, parkrat gori in dol in si pregneten dodobra in poceni brez maserja. Morda si se prerli do kostanja in si

zavaroval hrbet — o sreči pa lahko govoris, če si priposestoval pri Cesaru stol, da sede poslušaš Čeha iz Kolina, prav tako dobre, kakor so bili Linzerki. Igrajo in pojejo. Unionska pivovarna je v permanenti, kar voz za vozom. Pohlevni konji začudenno gledajo in čakajo. Morda si malo razposajen pa običeš s prijatelji nesteta zabavšča, da se navrši na vrtljaku, si izlikšča zadnjo plat na toboganu, se navozič v pravem, čisto pravem avtomobilu, kjer še celo

lampiončke ali v Volgo z varijetetnim programom, da te zacoprajo coprniki, omajmo odaliske in balalajke in ruski oktavisti. Da pa bo večer prijetno zaključen, stopiš še v cesarski bar. Cisto cesarski boš postrežen — morda ti prinese butiliko zajce kri sam Cesar, še celo razgovarjal se boš lahko z njim in ti bo morda potožil o težkih časih, hudi rezijah, ti pa mu boš segel razigran v roko in se mu priporočil še za katero »ta bulšiga iz Auberja«.

Strogi varnostni ukrepi v Franciji

ob prihodu angleškega kralja in kraljice v Pariz

Angleške in francoske varnostne oblasti se že dolgo medsebojno posvetujejo in v glavnem so ukreple že vse potrebitne glede na obisk angleškega kralja in kraljice v Parizu. Gre za zavarovanje gostov

pred napadom zločinske roke. Dva dni pred odhodom angleškega kralja in kraljice se pripelje v London mnogo uradnikov francoske varnostne službe Surete national, komisarjev in inspektorjev. Obenem

prispe v London več inspektorjev in komisarjev pariške prefekture. Z viakom, ki odpelje angleškega kralja in kraljico s kolodvora Viktorka, odpotuje mnogo policirov in detektivov, cijih naloga bo bedeti in dan nad življjenju visokih gostov.

Po prihodu v Bologne stopita v akcijo dve vrste francoske varnostne službe. Ena bo skrbela za špalir ter za varnost sploh. V špalirju bodo stali vojaki in mornarji, red bodo pa vzdružiti orložniki s pomočjo mobilne garde. Vlak, s katerim se pripelje angleški kralj in kraljica iz Bologne v Pariz, bo ves dan predmet največje pozornosti organov varnostne službe. Vse vagona tega vlaka bosta stražili od zunaj in znotraj dve četji mobilne garde. Za vzdruževanje reda bodo mobilizirani vojaški oddelki in mobilna garda. Policisti, ki bodo stražili vlak med vožnjijo do Pariza, so dobili stroga povelja. Pri vsakih vratih vlaka bo stal policist.

V Parizu delajo že več dni poskušanje, kako bo šla varnostna služba. Vse prizadevanje vodi policijski prefekt Langeron. Vlak prispe na kolodvor v Boulogneskem gozdčku. Iz Villene Betrenneux krene pol ure pred odhodom kraljevskega vlaka drugi vlaki tudi iz varnostnih razlogov. Tudi pariška policija je mobilizirala vse svoje sile. Obenem so naprosili nad 10.000 rezervnih čaščnikov in podčaščnikov, da bi pomagali vzdruževati red po pariških ulicah, kadar bo se pomika: slavnostni sprevod. Vsi so objuhili svoje sodelovanje. Pariška policija je popisala vse hiše ob ulicah in cestah, ob katerih se bosta peljala visoka gosta, obenem je pa strogo pogledala na prste vsem njihovim stanovancem. Kdor bo hotel povabiti v te hiše gosta, da bi videl spredvod z angleškim kraljem in kraljico,

Sketch je večkrat dvignil puško, pa je vedno posvel cev v strahu, da bi mogel zabit Pameli. — Marinjerje votlina! — mu je šinilo v glavo. Zdaj je zasledovan čoln izginil za ostrom pomalom skale, toda samo za trenutek. Sketch je zaledal tri može, ki so se držali s prsti skale in ležili naprej.

Potem je pa zagledal Burna in Pamela. Pamela je bila gotovo onesveščena. Burne jo je položil na skalno in zaklicil nekaj možem, oklepajočim se skale.

Niso mu odgovorili. Burne je skočil nekaj korakov naprej, pa se je ustavil. Videlo se je, da ne misli pustiti Pameli na skali.

Obnrl se je k morju in v tistem trenutku je Sketch sprožil. Burne se je prikel za nogo in odšepal za svojimi pajdaši.

Sepasti Peter je pomeril počasi in premišljeno. Zadonel je strel in prvi mož, plazeč se ob skali, je dvignil roke, kriknil in strmoglavlil z glavo naprej v morje.

Peter je ustrelil drugič. Drugi mož je še trenutek visel na skali, potem so pa njegovi prsti popustili.

Burna pusti! Njega hočem živega! — je zaklical Sketch in odvrnil cev Petrove puške. Napeto

sam šofiraš in prejmeš šofersko licenco za deset dinarjev. Kot dober kegija prejmeš za 450 pik butiljko šampanga, če si slabši pa košček mila, da si umiješ po trdem delu umazane roke. Hladni večerni zrak dubiti po čevapčičih in ražnjičih, po luku in lukacu, odojkih, jagnjitih, kafi kajmalklji. Prijetno se veselis vseplodne počnitve na tem ljubezni prostoru, kajti deset prijazno debelih čevapčičev s prtiljklami za 6.50 din in štiri polne razinke z vasem za isto ceno. Nikakor ne obidi neštetič strelšč, kjer te kot dobera streča dekorirajo, da takoj lahko nastopiš z indijsko oglavnico z divjega zapaða v bar. Zdi smrt te po tako pretresu, da odjedras s tovarisci po valovih navlagor in pristaneš recimo pri Franciu, da te postrežeš z najboljšim kar premoreta klet v kuhinja, za priboljšek ti pa napeceta crikvenička ribarja Ivan in Mate skuš za 6 dinarjev, da ne veš kam z njimi. Ni pa s tem še vsega konec, kajti, če rad plešes, kar k Vidmarjevi mesni v zračne višave med prizgane

mora o tem obvestiti policijo. Nihče ne sme vstopiti, ostati ali oditi iz teh hiš brez dovoljenja oblasti. Tudi kavarne bo morale zapreti svoje prostore in terase. Lastniki in ravnatelji hotelov morajo sporočiti policiji imena vseh gostov, ki bo do 26. junija stanovali v sobah z okni na ulice, koder se bo pominjal stavnost sprevod.

Prejšnji teden sta bila v francoskem nočnem ministru dve generalni konferenci, katerih so se udeležili policijski prefekti Langeron, Mayer, Nicolle, Marchand in Simon s policijske prefekture ter Moitessier in Pierier iz državne varnostne službe. Obmenjana varnostna služba in služba na letališčih opazuje vsakega tujca, ko stopi na francoska tla, če ni morda sumijiv. Prizadevanje francoske policije gre za tem, da bi bila varnostna služba celo bolje organizirana. Marsejška tragedija je opozorila Francijo na slabe strani njene varnostne službe. Kdor bo stal pri oknu v hišah, mimo katerih se bosta pohajala angleški kralj in kraljica, bo moral imeti posebno dovoljenje in policija bo moral vedeti zanj.

To so na eni strani zelo strogi ukrepi, na drugi strani si pa policija prizadeva omogociti vsemu prebivalstvu Pariza čim prirsnejši sprejem visokih gostov. Njeno načelo je tem težja, ker bi Francozi godrnali, če bi bili omejeni v svoji svobodi in če bi ne mogli dati duška svojemu načudnemu do prihodu angleškega kralja in kraljice.

Kraljevske sobane

Eno najboljših vprašanj je bila načinovanje visokih gostov. Odločili so se za palačo zunanjega ministra, kjer so uredili in opremili krasne sobane. Pritrdite te palače je vedno služilo za posebne sprejeme, kakor bo tudi v bodoče. Velike salene so samo temeljito popravili in preuredili. Med njimi slovi najbolj »salon de l'Orangerie«, ki je dobil svoje ime po krasni ura s privarnimi zlatimi stebrišči, krasenimi zgornji del visokoga kamina. Tu je pa tudi Galerie la Paix, kjer je bila mirovna konferenca. Okna velike jedilnice, kjer so bili oficilni banketti, drže na vrt. Ta dvorana je visoka 6.75 m, dolga pa 25 m. Restaurirana je bila v letu 1914. Tu so povsem predelali tia.

Ker med posebotem angleškega kralja in kraljice jedilnice v pravem pomenu bese skoraj sploh ne bodo rabil, bo služila prej za gledališko dvorano, v kateri bo prijevali predstave za kralja in kraljico ter njuno spremstvo in visoko francosko gospodo. Salon v prvem nadstropju, tako zvan »salon de Beauvais«, boči kraljeve od kraljicnih sob. Tri sobane so tu določene za kraljico, dve pa za kralja. Vsa okna drže na vrt. Dekoracije so si zlasti bellii glave, kakšne barve naj bi bile kraljiceve sobe. Kraljica pa je bila same rešila ta problem, kajti njena najljubša barva je zelo nezena, pravi odtenek lippovih listov. Vse toaletne potrebščine so iz srebra in brušenega stekla. Kraljevi so bila v skrlnati in zlati barvi ter opremljeni z empirskim pohištvo. Angleški kralj bo spel v postelji Napoleona I., kraljica pa v postelji Marije Antoinette. Preureditev palače zunanjega ministra je bila poverjena arhitektu Bruneau.

Sex-appeal ni več v modi

Iz Hollywooda je prišla v Pariz vest, da demoničnost in sex-appeal — dve modi v zunanjosti žena in deklet — nista več v modi in da mora biti letos vsako lepo dekle glamorosa. Kaj neki je zoper to glamorosa? V slovarju je rečeno, da pomeni beseda mikavnost. V Hollywoodskem in zdaj tudi v pariškem pomenu je pa to seveda nekaj več in nekaj manj kakor sa

ma mikavnost. Glamorous girl, vidno prekipevajočega zdravja ima seveda redakčna stanicu, če se nasmehne, se ji morajo zašketati zdravi zobje, veseliti se mora življenja, imeti mora praktičen smisel za to, da najde izhod iz vsakega položaja, obenem mora pa biti vse to zdrženo z otroško nazivnostjo.

Taka dekleta so torej zdaj v modi. Filmsko izraženo bi se to rekel: demoničnost in tajanstvenost Grete Garbo in Marlene Dietrich je prepričena samo tema dvema zvezdama in njenim filmom, pa tudi bujne oblike Mae Westove ali sexappeal obraz Jean Harlowe odkljajata v arhiv. Program dekleta 1938 mora biti: Ne Garbo, ne Harlow, temveč samo in edino Jeanna Durbinova. V Hollywoodu namreč pravijo, da je Jeanna Durbinova glamorous girl

Nuffield sta hotela ugrabiti

V maju je vzbudila po vsej Angliji veliko senzacijo vest, da sta hotela dva moška ugrabili kralja angleške avtomobilске industrije in znanega mecenca lorda Nuffielda. Lord Nuffield je eden najpopularenih in najboljših mož Anglie in je zlasti znan po svoji darežljivosti. Lani je univerzi v Oxfordu poklonil milijon funtorjev šterlingov, vsega skupaj je pa poklonil v razne dobrodelne namene in raznim ustanovam 9 milijon funtorjev, v naši valuti skoraj 2 milijardi. Epilog tega sanzacionalnega dogodka, ki se je odigral 24. maja, je zdaj pred sodiščem.

John Bruce Thornton in major Rameden. Obtožnica jima očita, da sta hotela lorda Nuffielda odprljati iz njegove pisarne in ga spraviti na jahto, kjer bi ga prisiliti, da bi jima izdal kreditna pisma. Ko bo denar dvignila, bi mu zavezala oči in ga izkrcala. Načrt je dejale zasnova Thornton in zanj pridobil tudi Rameden, ki je bil v denarnih stroških. Že v Avstraliji sta si nabavila potebno obleko, lasulje, umetne brke in umetne zobe.

Ta proces vzbuja po vsej Angliji veliko pozornost in časopisi pričevajo pod velikimi naslovki najmanjšo podrobnosti o njem.

Cashevo truplo najdeno

Iz Princetonova, država Florida, poročajo, da so našli truplo 5-letnega Jamesa Casha, ki ga so nedavno ugrabili ameriški gangsterji. Ga je popolnoma sličen zlobnemu kaktovu v Lindberghovem primeru. Banditi so otroke ugrabili in potem zahtevali odkupnino. Nenadni oči jima je postal zahtevali odkupnino, ločovali so denar dvignili, otroka pa umorili. Policija domneva, da je bil otrok mrtve, še predno so dvignili denar. V zvezi z zločinom je bil v Princetonu aretiran nekki Cash, osušljen sodežebje pri ugrabi.